

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XX. Secura quam tenet Societas pietatis via & quam sæpe Exercitis vtatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

municari non possint per litteras Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, quod presentium litterarum transumptis, manu Notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius Prælati, seu personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ, munitis, plena fides ubique habeatur & illis stetur tam in Iudicio, quam extra, ac si originales Litteræ exhiberentur, & ostenderentur. Datum Romæ apud sanctum Marcum, sub annulo Piscatoris, die ultimo Iulij, millesimo quingentesimo quadragésimo octauo. Pontificatus nostri anno xrv.

BLO. EP. FVLGINEN.

Ita demum os aduersariis vel occlusum, vel factum ne posthac audeant, quod Petri Sedes comprobasset, absque temeritatis nota & maledicentiæ, damnare, aut carpere. Ex eo diplomate duo consequuntur momenti ad veritatem grauissimi. Primum, (quod notat illustris Theologus & in nouarum hæreson expugnatione, posteris memorandus) Baij sequacibus, mirum videri non debere, si suis artibus disturbandis, euertendisque machinis, aduersarios potissimum senserint ex Ignatij familia socios. Habent enim Exercitia S. Patris tum quatuordecim Regulas discernendorum à fallacibus, & dubiis, piorum diuinorumque spirituum; tum decem & octo alias, cum Ecclesia Catholica sentiendi; quæ multa continent falsis & Baij dogmatis, & recens damnatis Iansenij erroribus planè opposita; sunt tamen eæ Regulae supremi quam retuli auctoritate oraculi, clare adedò disertèque probata, vt dixerit Pontifex, *Documenta, & Exercitia prædicta, & singula in iis contenta, auctoritate prædicta, tenore presentium, ex certa scientia nostra, approbamus, collaudamus & presentis scripti patrocinio communimus.* Ergo illa quam impetierant doctrina cum esset nobis hæreditaria, & patrimonij iure, ab ortu debita, omnino à nobis defendi eam opportuit ab iniqua usurpatione, nec possunt sperare fore vnquam ex hac familia iuris huius præuaricatorem, & transfugam, nisi se eadem opera degenerem profiteatur, & spurium. Nec illud alterum ex duobus, quæ sequi dixeram, habendum minoris, quod via quam tener ad virtutem, pietatèque Societas, auctoritatem hinc etiam nacta est securitatis non dubiæ, cum tota iis constet regulis quas sanctissimus Fundator, eo libello consignauit. Hoc verò quanti sit, ob periculum exerrandi, si quis seipsum sectetur ducem, aut calles ineat parum tutos, fidem facit Ioannes Auila, magnus ille in diuinis præceptor, solitus nostris ingerere quantas Deo deberent gratias, quod ab ipso primo in Societatem ingressu, certi essent se iter ingredi, securi ad perfectam virtutem ad quam vocarentur successus, sibi multo secius euenisse, vt qui sæpius se hallucinatum in orandi modo, suo damno, sed diu post, animaduertisset. Nam vt cumque nunc passim in externis, (qua causa non dixerim) non sit Exercitiorum tam frequens vsus, vt olim fuerat, cum vel Parmæ tantum, centum simul iis operam dabant, Petro

XX.

Secura quam tenet Societas pietatis via & quam sæpe Exercitiis utatur.
Franc. Annat. c. 8. l. vlt. Aug. à Baian. vindic.

Fabro

1. 3. Inst. c. 3.
§. 2.

Fabro, & Iacobo Lainio manu ducentibus; vigeat tamen in Societate perpetuus, & processu annorum euasit stabilior. Primum enim iis sub ingressum nouitij excoluntur, quasi radiario humanis mundique inaniis auulso: quod stoliditati attribuens Calvinus, velut à fœce perturbationum momento purgatos, in sanctimoniam adyta mitteremus, ita scripsit. *Omni rationis specie caret eorum deliramentum qui ut à pœnitentia exordiantur, certos dies suis Neophytis prescribunt per quos se in pœnitentia exercent, quibus deum transactis, in Evangelicæ gratiæ communionem ipsos admittunt, de plurimis Anabaptistarum loquor: iis presertim qui spirituales haberi mire gaudent, eorumque sodalibus lesuntis, & similibus quisquiliis;* sic ille superciliosè, breue id pœnitentiæ spatium, quia scilicet breue est condemnans. Reperitur verò ab tyronibus idem labor priusquam Deo ac religioni, votorum nuncupatione se obstringant; à sacerdotibus ante sui consecrationem; ab auditoribus scholarum post absoluta studia per mensem integrum; ab omnibus denique in Adiutoris, aut Professorum gradum destinatis. Præter quæ septima Congregatio Generalis (quod sexta decreuerat) neminem voluit ab annuo penso Exercitiorum immunem haberi, quicumque iis tandem, & quacumque occupatione teneretur, quod incredibili accuratione Societas pergit exigere, nullo legis priuatae interpretamento: nempe P. N. Ignatius hoc ministerium (verba sunt Mironi quem paulo ante retuli) pluris quam dici possit æstimauit, dictitans hæc esse Societatis arma, quibus tantum roboris indidisset Deus ad gloriæ suæ procurationem; nec passus est vnquam persuaderi sibi ut diuersum ab iis orandi stylum vel doceret, vel inter nos induci sineret. Hæc prima nouitiis præcepit spiritus rudimenta quibus ad religiosam vitam fingerentur; hinc posse censuit in perfectos viros tuto euadere; hinc etiam, si Deus annueret, sublime Orationis fastigium prehendere; his, quem forte notasset intepuisse in animi sui cura, rigori pristino reddere consuevit, atque ut verbo complectar omnia, hinc à nobis trahi interioris vitæ animam optauit.] Ita quidem Mironus: Sed quia magnopere interest ut siue externis seu nostris Exercitia traditurus, rite id faciat, Romæ statim à morte S. Ignatij prima Congregatio generalis colligendum decreuit ab experientissimis quibusque, quicquid huic operæ, valde profuturum, vel obfuturum, videretur; cui libello Directorij præfixum nomen: ac velut id parum sufficeret, ab Societate vniuersa mandatum est, adnotaret quisque, si quid ei libro addendum, detrahendumve iudicasset, iteratisque ad vltimum adnotandi, & retractandi curis, Generali Claudio Aquauina, liber editus est qui nunc habetur præ manibus. Nec illud omiserim Generalis eiusdem communi ad Prouinciales Epistola an. 1599. data, exstimulatam vehementer superiorum charitatem, ad excipendos domi qui cuperent Exercitiis iuuari, negligendisque ad hoc propenso animo vel sumptus domestici, vel incommodi rationes; cum apud homines quales esse nos decet, anteponendum ijs esset tam efficax bonum salutis proximo parandæ; auctor quin etiam idem fuit, vbique apud nos in hoc opus.

opus seiuncta conclauia aptari, & in aedificandis Collegiis designari.

Atque hoc fuit approbationis, & securitatis, Societati lucrum ex infectione, damnantium, vel desipientium Exercitia S. Ignatij: sed fuit haud pridem vice versa, qui nimia illorum aetimatione, maiorem iis (si res processisset) iniuriam, non minore damno molitus est. Videns enim quos fructus in Ecclesia tulissent, quanta esset illorum apud omnes existimatio, conatus est illa Societati eripere, & Garzia Cisnero Benedictino Abbati vindicare ex cuius aiebat *Exercitatorio*, magnam partem essent ab S. Ignatio descripta. Et architectatus est in eam rem librum futilibus nixum coniecturis, quibus veri fundamento cassis, breui hac machina ruinam trahens Architectum oppressit. Rei seriem in pauca confere. Diximus S. Ignatium ex paterna domo, Monferratim profectum, vitam omnem apud Ioannem Canones Monachum S. Benedicti confessione sacra expialle; fuisse ab illo sanctis consiliis in suscepta virtute institutum; addo forsitan ad hoc & librum aliquem, ac si lubet hoc ipsum quod commemoratur *Exercitatorium* accepisse. Ex his nescio quis, quodcumque huic nomen, libros scripsit duos, indicem hunc facit. *De religiosa S. Ignatij siue S. Enneconis Fundatoris Societatis Iesu, per Patres Benedictinos institutione, deque libello Exercitiorum eiusdem ab Exercitatorio Veri serui Dei, Garzia Cisneri, Abbatis Benedictini magna ex parte desumpto.* Ex quo patet probare conatum, de Cisnero libro S. Ignatium magna ex parte Exercitia sua exscripsisse, proinde, vt planè sequitur non sua, nisi si alieni iniustus occupator, vocari possessor legitimus debeat. Qui enim potuit diuinorum rudis, inquit ille de cultu intimae virtutis tam exquisita peritia, & coherentè aded scribere: vnde porro illi in tractandis animis experientia, qui delituisset eatenus vel inter mendicos, & aegrotos in Nosocomio; vel in solitario cauo eremita? ex Cisnero igitur librum illum descripsit. Hoc verò nec vnum, nec tamen grauissimum eorum quibus S. Ignatij gloriam, eiusque Ordinem is liber perstringit; sed cum ab sacra Indicis Congregatione notatus sit, vnaque ex hominum oculis, & memoria erasus, nullam sui deinceps meretur mentionem. Ad Exercitia quod spectat, hoc solum dixero, si quid valent quae ante retuli, euidentissimè ex iis oppositum confici, Ignatium scilicet ex Cisnero Exercitia nec descripsisse neque compilasse: nihil quidem verius, quam oportuisse illum aliunde id haurire in quo ipse nec satis versatus, nec per se sat esset eruditus, vnde verò, & quonam id modo? dicant eius fidei testes, quam Illustrissimi Ro. Rotæ auditores, nominis sui pondere commendant. *Cum dicta*, inquit, *Exercitia facta fuerint eo tempore quo dictus B. Pater erat idiota, & literarum ignarus, vique cogimur fateri dictam cognitionem, & lumen supernaturaliter infusa potius, quam acquisita fuisse.* Quae vox de iis auctoritatibus deprompta, & ab iis auctoribus edita quibus rei commissae grauitas veri necessitatem imponebat, apud quemlibet cordatum plus debet posse quam vt velit certioribus confirmari. Habemus tamen S. Ignatij intime conscios, & familiares Iacobum Lainium, &

XXI.
Culicis no-
d. rni vj ur-
pato is Ex-
citurian, falsè
damnata.